

د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

Economic -E- Newsletter of Afghanistan

د افغانستان اقتصادي خبرونه

اخبار اقتصادي افغانستان

شماره
(۹۹)

ما هنامه الكترونيكي اقتصادي "موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان"

اقتصادي مياشتني "د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو د موسسي"

Facebook: www.facebook.com/aelso1

Emails: aelso@aelso.org | aelso.org@gmail.com

Phones: +93(0)202106349 | +93(0)700253216 | +93(0)728920854

January
2020

شماره فهرست اخبار صفحه

- ۱- افزایش درآمدهای اداره هوانوردی ملکی پس از افزایش پروازهای عبوری..... ۱
- ۲- نگرانی از افزایش ناداری؛ وزارت اقتصاد: ناداری به ۵۴درصد رسیده است..... ۲
- ۳- اداره احصایه افزایش صادرات به یک میلیارد دالر را تأیید نمی کند..... ۳
- ۴- پارلمان بودجه وزارت صنعت و تجارت را به حال تعلیق درآورد..... ۴
- ۵- افزایش بی پیشینه بهای گاز در کابل..... ۵
- ۶- بازرگانی میان افغانستان و چین از بندر گوادر آغاز شد..... ۶
- ۷- شرکت هوانوردی باختر دوباره فعال می شود..... ۷
- ۸- انتقال ۸۷۸ میلیون افغانی از سوی اداره اترا به وزارت مالیه..... ۸
- ۹- انتقادات از سپردن پیمان واردات گندم هند به واحد عملیاتی ارگ..... ۹
- ۱۰- انتقال پول از بانک مرکزی به وزارت مالیه بدستور رییس دادگاه عالی..... ۱۰
- ۱۱- انتقادات از انتقال ۱۵میلیارد افغانی از بانک مرکزی به وزارت مالیه..... ۱۱

شمېره	پښتو خبرونه لړليک	مخ
۱	ولسي جرگې د نوي مالي کال بودجه تاييد کړه	۱۲
۲	احصايي اداره يو ميليارد ډالرو ته د صادراتو لوړوالی نه تاييد وي	۱۳
۳	د ملکي هوايي چلند ادارې عوايدو لوړوالی	۱۴
۴	اترا ادارې مالي وزارت ته ۸۷۸ ميليونه افغانی ليردولي	۱۵
۵	پلازمېنه کابل کې په بي مخيني توگه د اوبلن غاز بيه لوړه شوي	۱۶
۶	له مرکزي بانک مالي وزارت ته د پيسو پر ليرد د حقوق پوهانو نيوکي	۱۷
۷	د غنمو واردولو لپاره د ارگ عملياتي بنسټ ته د تړون پر سپارلو نيوکي	۱۹
۸	پولنډي شرکت د ۱۰مليارده افغانيو په ارزښت بانک نوټونه چاپوي	۲۰
۹	مرکزي بانک: پلاستيکي يا هايبريد بانک نوټونه به چاپ کړو	۲۱

NO	English News List	Page
1-	ATRA Transfers 878 Million Afghanis to Ministry of Finance	22
2-	Importers Fixing High Gas Prices in Kabul: Sources	24
3-	The price hike is unprecedented,” said Kazim, a Kabul resident	25
4-	MPs Suspend Ministry Budget, Demand Firing of Minister	26
5-	Bakhtar Aviation Company Relaunches with New Aircraft	27
6-	Govt Bodies Dispute Value of 2019 Afghan Exports	28
7-	India, Iran Should Expedite Chabahar Project: Zarif	30
8-	Avoiding Iran, Air Traffic Over Afghan Airspace Boosts Revenue	31
9-	Watchdog Criticizes Reduced Budget for Education, Health	33
10-	TAPI Pipeline Project Faces More Delays in Afghanistan	36
11-	Afghanistan Improves its Growth by an Estimated 2.9 Percent	38
12-	Lack of Security Challenges Online Market in Kabul	40
13-	More Aid Needed, Not Less, After Peace Deal: World Bank's Kerali	41

افزایش درآمدهای اداره هوانوردی ملکی پس از افزایش پروازهای عبوری

هزینه عبور از فضای کشور که در حال حاضر ۷۰۰ صد دالر است از ماه جولای سال روان میلادی به ۹۵۰ دالر افزایش خواهد یافت.

محمد قاسم وفایی زاده، رییس اداره هوانوردی کشور گفته است که با افزایش پروازهای عبوری از فضای کشور، درآمدهای اداره هوانوردی ملکی روزانه به گونه میانگین ۱۰۰ هزار دالر، افزایش یافته‌اند.

پروازهای عبوری از فضای افغانستان در دوازده روز پسین پس از آماج قرار گرفتن یک هواپیمای اوکرایینی در ایران و تغییر مسیر بسیاری از پروازها، رو به افزایش بوده‌است. آقای وفایی زاده گفت که در حال حاضر روزانه بیش از ۴۰۰ هواپیما از فضای افغانستان، عبور می‌کنند.

وی می‌افزاید که اگر فضای منطقه دوباره به حالت عادی هم برگردد، شماری از شرکت‌های هوانوردی به کارگیری از فضای افغانستان به جای فضای شمار دیگری از کشورهای منطقه، ادامه خواهند داد. اکنون، این اداره از هر هواپیمایی که از فضای کشور عبور می‌کند، ۷۰۰ دالر درآمد دارد. به گفته مقام‌های اداره هوانوردی ملکی، اخیراً دو مسیر نو را در فضای کشور ایجاد کرده‌است و این مسیرها در افزایش پروازهای عبوری از فضای کشور هشت درصد سهم داشته‌اند.

اتحادیه شرکت‌های سیاحتی می‌گویند که با توجه به درآمدهای هنگفتی که اداره هوانوردی کشور به دست می‌آورد، نیاز است که از این درآمدها در بهبود خدمات هوانوردی و معیاری سازی زیربناها و میدان‌های هوایی کشور کار گرفته شود. مسعود بینا، معاون اتحادیه شرکت‌های سیاحتی در این باره گفت: "میدان‌های هوایی افغانستان معیاری نیستند و این یک چالش بسیار کلان است. شرکت‌هایی که علاقمند استند به افغانستان بیایند، به علت نبود معیارهای جهانی و حد اقل در حدی که آنها تقاضا دارند، نمی‌آیند". از سوی هم، مسؤولان اداره هوانوردی کشوری کسب اعتماد شرکت‌های هوانوردی گونه‌گون و انجمن جهانی حمل و نقل هوایی را در دوازده روز پسین مهم‌تر از افزایش درآمدهای کشور از پروازهای عبوری می‌دانند. رییس اداره هوانوردی ملکی گفت که با این تغییر، سالانه به گونه عادی درآمدهای کشور از پروازهای عبوری ۳۰ میلیون دالر بیشتر خواهد شد. این در حالی‌ست که در یک سال پسین، اداره هوانوردی کشور نتوانسته‌است به هدف تعیین شده‌اش در بخش درآمدها، دست یابد. قرار بود این اداره در سال مالی ۱۳۹۸، ده میلیارد افغانی درآمد داشته باشد، اما توانست تنها هفت میلیارد و ۲۳۸ میلیون افغانی گردآوری کند.

نگرانی از افزایش ناداری؛ وزارت اقتصاد: ناداری به ۵۴ درصد رسیده است

نهادهای جهانی درباره کشور، شماری از شهروندان گذشت هرروز، بیکاری و

درآمد اندکی که دارند، به خانواده‌های شان برآیند.

فروشی می‌کند، می‌گوید که به نصف کاهش یافته‌اند و نیازهای اولیه خانواده‌اش را یک روز نیست. کاروبار دیگر کابل نیز گفت: «از را برای جوانان مساعد بسازد فروشنده‌گان در بازارهای کاهش توان خرید مردم،

پس از پخش گزارش‌های افزایش روزافزون ناداری در افغانستان می‌گویند که با بهای کالاها افزایش می‌یابند.

این شهروندان، می‌گویند که با مشکل می‌توانند از پس خرج اسدالله که در کابل دست نسبت به سال پار درآمدهایش اکنون قادر نیست که حتا تأمین کند: «کار یک روز است، درست نیست. یاسین، باشنده حکومت خواهانیم تا زمینه کار از سویی هم، شماری از کابل، می‌گویند که به علت

کاروبار آنان نیز با مشکل روبه‌رواست. علی، فروشنده در مکروریان‌ها اظهار داشت: «نسبت به سال‌های گذشته، امسال درآمد کاهش پیدا کرده است. هرچند وزارت اقتصاد، میزان ناداری کنونی را در کشور در حدود ۵۵ درصد می‌گوید، اما پیش از این ارقام بلندتر و متفاوت از سوی شماری از نهادهای معتبر جهانی درباره ناداری در کشور نشر شده‌اند. یونس سالک، سخن‌گوی وزارت اقتصاد بیان داشت: «میزان فقر به لحاظ پولی ۵۴٫۵ درصد است و میزان فقر به لحاظ ابعاد مختلف یا فقر چند بعدی که مسایل صحت، معارف و شرایط زنده‌گی مردم را به تصویر می‌کشد، در حدود ۵۲ درصد است. در عین زمان، آمار عدم مصونیت غذایی ۴۴٫۶ درصد است. پیش از این، در یک گزارش بازرسی ویژه ایالات متحده آمریکا در امور باز سازی افغانستان (سیگر) ناداری از چالش‌های بزرگ در کشور گفته شده است. بر بنیاد این گزارش، از سال ۲۰۱۴ به اینسو نادرای در کشور بیشتر افزایش یافته است.

اداره احصایه افزایش صادرات به یک میلیارد دالر را تأیید نمی کند

وزارت صنعت و تجارت، پیش از این از دادن آمار در پیوند با بازرگانی کشور خودداری می کرد و آن را از مسؤولیت های اداره ملی احصایه و معلومات می دانست. ما از یک کشور وابسته به کمک ها به سوی بازرگانی شدن در حرکت استیم افغانستان در شاخص های 'کاروبار تجارت' بانک جهانی عپله سقوط کرده در حالی که وزارت صنعت و تجارت، می گوید که ارزش صادرات در سال ۲۰۱۹ میلادی به یک میلیارد دالر رسیده است، اما اداره ملی احصایه و معلومات این آمار را تأیید نمی کند.

اداره ملی احصایه و معلومات می گوید که تا هنوز ارزش صادرات سه ماهه اخیر سال مالی گذشته سنجش نشده است، اما در نه ماه این سال، ارزش صادرات کشور ۵۳۵ میلیون دالر بوده است. این در حالی است که وزارت صنعت و تجارت، پیش از این از دادن آمار در پیوند با بازرگانی کشور خودداری می کرد و آن را از مسؤولیت های اداره ملی احصایه و معلومات می دانست.

سمیر رسا، سخن گوی وزارت صنعت و تجارت روز گذشته در نشست گزارش دهی از کارکردهای این وزارت گفت که ارزش صادرات کشور در سال گذشته میلادی به بلندترین اندازه آن در تاریخ کشور رسیده است: «صادرات افغانستان برای نخستین بار، در سال ۲۰۱۹ میلادی به یک میلیارد دالر امریکایی رسید، که برای مردم و بازرگانان افغانستان تبریک می گویم.

چند روز پیش، مجلس نمایندگان، بودجه وزارت صنعت و تجارت را به حالت تعلیق درآورد. نمایندگان پس از آن این تصمیم را گرفتند که اجمل احمدی، سرپرست این وزارت حاضر به پاسخ گویی به مجلس نشد. مسؤلان وزارت صنعت و تجارت اما می گویند که آقای احمدی به علت بیماری نتوانست به مجلس نمایندگان برود. اما شماری از اعضای مجلس نمایندگان، این گفته ها را بهانه می دانند. رمضان بشردوست، یکی از نمایندگان مجلس گفت: «مقام های این وزارت که گفته اند آقای اجمل احمدی از خاطر مریض بودن در شورای ملی حاضر نشده است، یک دورغ محض است. اما مرتضی رحیمی، سرپرست ریاست موافقت نامه های بازرگانی و ترانزیتی در این باره گفت: «تمامی تفرری هایی که در یک سال گذشته در وزارت صنعت و تجارت صورت گرفته است مطابق به قانون خدمات ملکی افغانستان بوده است..»

پارلمان بودجه وزارت صنعت و تجارت را به حال تعلیق درآورد

شماری از اعضای مجلس نماینده گان اجمل احمدی را به بی حرمتی به شورای ملی متهم ساختند. مجلس نماینده گان افغانستان بودجه وزارت صنعت و تجارت را به حال تعلیق درآورد. رییس مجلس نماینده گان در نشست گفت که مجلس چندین بار از اجمل احمدی سرپرست وزارت صنعت و تجارت خواسته است تا برای پاسخگویی به این مجلس حضور یابد اما آقا احمدی با انکار از این خواست به اعضای مجلس بی حرمتی کرده است.

نرفتن آقای اجمل احمدی به مجلس نماینده گان سبب شد تا بسیاری از اعضای مجلس به تعلیق بودجه این وزارت رأی بدهند و نیز تأکید کردند که پس از امروز هیچ تصمیم آقای احمدی قابل پذیرش مجلس نیست. مجلس نماینده گان برخلاف چندین روز گذشته گواه بیشترین اعضایش بود. میررحمان رحمانی، رییس مجلس نماینده گان، گفت: وضعیت به گونه یی آمده که حتا وزیرش ما در یک سال پیدا کرده نمی توانیم ... این وضعیت عواقب ناگوار خواهد داشت. شماری از اعضای مجلس نماینده گان اجمل احمدی را به بی حرمتی به شورای ملی متهم

ساختند. عباس ابراهیم زاده، مجلس نماینده گان، گفت: «رییس جمهور او را برطرف کند اگر نمی کند بودجه اش قطع شود و به سانوالی معرفی شود. خالد اسد، مجلس نماینده گان، گفت: «او به منافع ملی پایبند نیست اصلن سند لسانس ندارد به ما سند ماستری آورده است. عبدالروف انعامی، مجلس نماینده گان، گفت: «در مورد بودجه او یک تصمیم مشخص بگیریم تا وزرای دیگر از این موضوع عبرت بگیرند. در فرجام اعضای مجلس تصمیم گرفتند تا تایید بودجه وزارت صنعت و تجارت را تا عزل آقای اجمل احمدی از سمت این وزارت، به حالت تعلیق درآورند. آقای رحمانی گفت: «از امروز به بعد ما به صفت وزیرتجارت این را به رسمیت نمی شناسیم یک امضایش در هر قراردادی و مقرری جرم است. اما وزارت تجارت می گوید /هرزمانی که مجلس نماینده گان از آنان خواسته اند مسوولان این وزارت به کمیسیون های برای پاسخگویی رفته اند. سمیر رسا، سخنگوی وزارت تجارت و صنایع، گفت: «میتوانند بودجه را بصورت کل یا رد بکنند یا تایید بکنند اما یک بخش بودجه را و بریک وزارت مشخصی از صلاحیت های شورا نیست.

اعضای مجلس نماینده گان می گویند که رییس جمهور به وزیران کابینه فرمان داده است که برای پاسخگویی به شورای ملی حاضر شوند اما به گفته رییس مجلس نماینده گان شماری از نامزد وزیران و سرپرستان به این فرمان رییس جمهور نیز عمل نمی کنند.

افزایش بی‌پیشینه بهای گاز در کابل

منابع به طلوع‌نیوز می‌گویند که چهارده وارد کننده بزرگ نفت و گاز مایع در تبتانی با هم نرخ نفت

و گاز را در بازارها، تعیین می‌کنند. بهای گاز مایع در بازارهای پایتخت به‌گونه بی‌پیشینه روبه افزایش است. شماری از پرچون فروشان گاز مایع در پایتخت می‌گویند که نوسان بهای گاز مایع به‌دست وارد کننده‌گان آن است. یافته‌های طلوع‌نیوز از بازار فروش نفت و گاز مایع در منطقه کمپنی کابل نشان می‌دهند که در یک روز در این بازار در بهای هر تن گاز ۱۴۰ دلر، افزایش آمده‌است. از سویی هم، هیچ نهاد حکومتی برای نظارت بر بازار خرید و فروش نفت و گاز مایع وجود ندارد. هر کیلوگرام گاز مایع در بازاری در منطقه کمپنی شهر کابل ۶۶ افغانی بود، اما به ۷۷ افغانی رسید. حاجی بابا، بازرگان در این باره گفت: "یک هفته بعد موترهای از راه که بند است، خواهند رسید، در حال حاضر در ذخایر گاز نیست و گاز تمام شده‌است". باسط، بازرگان دیگر در این باره گفت که ذخایر دولت که در منطقه سر کوتل است، می‌تواند با بازرگانان به تماس شوند و این گاز به بازار عرضه شود، و "در آن صورت امکان دارد که جلو بهای بلند گاز گرفته شود". بر بنیاد یافته‌ها، فروشندگان اصلی در این بازار، وارد کننده‌گان بزرگ نفت و گاز

مایع استند. منابع به طلوع‌نیوز می‌گویند که چهارده وارد کننده بزرگ نفت و گاز مایع در تبتانی با هم نرخ نفت و گاز را در بازارها، تعیین می‌کنند. توکل احمدیار، رییس اتحادیه وارد کننده‌گان نفت و گاز مایع که مقام ریاست اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری را نیز به‌دست آورده‌است در یک تماس تیلیفونی به طلوع‌نیوز گفت که در بیرون از کشور است و از خواستار گفتگو با رییس اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری کابل شد. رییس اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری کابل گفت که مدیریت بازار در دست بازرگانان اصلی است، اما مسؤلیت سرسام آور تعیین بهای گاز مایع را به دوش اشخاص بی‌نام و نشان می‌گذارد. حسیب رحیمی افزود: "بعضی کسانی که خودشان را در بین تاجران گد کرده‌اند، آنها در بعضی موارد سوء استفاده‌های نیز می‌کنند که در بازار قیمت را به‌گونه مدیریت می‌کنند که خودشان می‌خواهند". از سوی دیگر در چنین اوضاع مردم در انتظار کمک حکومت استند. محمد ظریف ناصری، باشنده کابل گفت: "دولت باید توجه کند در این عرصه و باید هئیت بفرستند که چرا در بازار آزاد قیمت گاز ۹۰ افغانی است و گاز دولتی ۴۰ یا ۴۵ افغانی است". کاظم، باشنده دیگر شهر کابل نیز گفت که در "گذشته چنین قیمتی که حالی است، نبود". اما اداره تنظیم نفت و گاز که به هدف نظارت و تنظیم بازار نفت و گاز ایجاد شده‌است، یکی از مسؤولان آن در تماس تیلیفونی با طلوع‌نیوز گفت که این اداره هنوز رییس ندارد و به‌گونه کامل، ایجاد نشده‌است.

بازرگانی میان افغانستان و چین از بندر گوادر آغاز شد

بندر گوادر که فاصله نزدیک به ولایات جنوبی افغانستان دارد با همکاری چین در دریای عرب به بهره برداری سپرده شده است.

سفارت چین در پاکستان، می گوید که روند انتقال کالاهای بازرگانی میان چین و افغانستان از راه بند گوادر آغاز شده است.

سفارت چین در پاکستان، در صفحه تویترش نگاشت که نخستین محموله بازرگانی به این بندر رسیده است.

در همین حال، صدای امریکا گزارش داده است که قرار است این کالاها در موترهای باربری جابجا شوند و از شهر چمن پاکستان به خاک افغانستان انتقال داده شوند. بر بنیاد توافق نامه ترانزیت افغانستان با پاکستان، بازرگانی بین المللی کابل همواره با دو بندر آبی پاکستان تکیه کرده است؛ بندر کراچی و بندر قاسم. بندر گوادر که فاصله

نزدیک به ولایات جنوبی افغانستان دارد با همکاری چین در دریای عرب به بهره برداری سپرده شده است. این بندر در میان دهلیزهای اقتصادی پاکستان و چین موقعیت دارد و در پهلوی این بندر میدان هوایی، سرکها و دستگاههای تولید انرژی نیز ساخته خواهند شد تا منطقه به ویژه چین و پاکستان را با هم وصل کند. این پروژه یک نمونه از پروژههای بیچینگ است که زیرنام پروژه «کمر بند و راه» ساخته شده است.

شرکت هوانوردی باختر دوباره فعال می‌شود

شرکت هوایی باختر، در سال ۱۳۶۶ با شرکت هوایی آریانا مدغم شد. اکنون نیز هرچند جواز فعالیت مستقل دارد، اما زیر مجموعه شرکت آریانا کار خواهد کرد.

اداره هوانوردی ملکی، می‌گوید که قرار است شرکت هوانوردی باختر با چهار هواپیمای کوتاه برد جدید در کشور آغاز به کار کند.

اداره هوانوردی ملکی، می‌افزاید که شرکت باختر در بخش پروازهای داخلی کار خواهد کرد و برای مدیریت درست، این شرکت را از نو جواز کار خواهد داد.

محمد قاسم وفایی زاده، رییس اداره هوانوردی ملکی در این باره گفت: شرکت هوایی باختر... امیدوارم این است که در آغاز سال آینده کارش آغاز شود و به فعالیت بیاید.

از سوی هم، مسؤلان اداره تدارکات ملی می‌گویند که برای خرید دو هواپیمای جدید دیگر به شرکت باختر، وجوه یک‌ساله انتقال نیروهای اردوی ملی به گونه پیشکی به این شرکت انتقال خواهد یافت و در بدل آن نیروهای اردوی ملی از سوی این شرکت به بخش‌هایی از کشور انتقال خواهند یافت.

رامین ایاز، مسؤل روابط عامه اداره تدارکات ملی بیان داشت: «بربنیاد این طرح، شرکت باختر در جریان سال ۱۳۹۹ اضافه تر از ۲۳۰ هزارتن کارمندان وزارت دفاع ملی را انتقال می‌دهد».

مسلم خرم، رییس شرکت هوانوردی باختر نیز افزود: این شرکت دوباره ساخته می‌شود و ما تلاش داریم که در سرتاسر کشور پروازها خواهیم داشت و بیشتر تلاش می‌شود به ولایت‌هایی پرواز کنیم که در حال حاضر روابط زمینی شان با مرکز خوب نیست و یا قطع است. شرکت هوانوردی باختر در کنار دیگر شرکت‌های خصوصی پروازهای داخلی را در کشور انجام خواهد داد. مسؤلان این شرکت، می‌گویند که تلاش دارند با انجام پروازهای حلقه‌یی در میدان‌های داخلی کشور کار کنند.

انتقال ۸۷۸ میلیون افغانی از سوی اداره اترا به وزارت مالیه

اداره تنظیم خدمات مخابراتی (اترا) در سال گذشته مالی، ۸۷۸ میلیون افغانی درآمدهای صندوق توسعه خدمات مخابراتی را به یک حساب وزارت مالیه انتقال داده است.

این درآمدها از دونیم درصد عواید خالص شرکت‌های مخابراتی اند که اکنون به مثابه بودجه غیراختیاری وزارت مالیه به این وزارت انتقال یافته‌اند.

مسئولان اداره اترا می‌گویند که در حال حاضر مسؤولیت پروژه سازی از این پول، به عهده نهادهای دولتی است و تنها برای تمویل پروژه‌ها، از این اداره اجازه گرفته خواهد شد.

سید محمد انوری، مشاور رییس بورد اداره تنظیم خدمات مخابراتی در این باره گفت: پیسه را ما انتقال دادیم به حساب مخصوص وزارت مالیه و از وزارت مالیه من تقاضا کردم که از طریق

بودجه ملی مصرف شود؛ بخاطری که این وزارت‌ها هیچ مکلفیت احساس نمی‌کند.

عباد الله درمان، معاون سخن‌گوی وزارت مالیه نیز بیان داشت: به اساس درخواست اداره اترا و مطابق تفاهم وزارت مالیه، وزارت مخابرات و اداره اترا پول غیراختیاری صندوق توسعه خدمات مخابراتی به منظور تطبیق پروژه‌های انکشافی اداره اترا، در سر جمع عواید وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به سیستم دولت منتقل و دوباره جهت تطبیق پروژه‌های مربوطه به مصرف می‌رسد.

مسئولان اداره تنظیم خدمات مخابراتی می‌پذیرند که آنان نتوانسته‌اند از درآمدهای صندوق توسعه خدمات مخابراتی بیش از ۱۶۰ آتنن مخابراتی در بخش‌هایی از کشور را نصب کنند.

شماری از نماینده‌گان مردم در مجلس، می‌گویند که انتقال پول به نام‌های گوناگون از ادارات دولتی و بانک‌ها به وزارت مالیه نگران‌کننده است. قیوم سجادی، عضو مجلس نماینده‌گان در این باره گفت: یک سیستم شفاف مالی که بتواند برای همه‌گان شفافیت را و پاسخ‌گویی مسؤولانه را به نمایش بگذارد، وجود ندارد.

این در حالی است که، رییس دادگاه عالی به هدایت شفاهی رییس‌جمهور، دستور انتقال ۱۵ میلیارد افغانی را از بانک مرکزی به وزارت مالیه امضا کرده است.

انتقادات از سپردن پیمان واردات گندم به واحد عملیاتی ارگ

در همین حال، شماری از نمایندگان مجلس نیز بر شفافیت در قراردادهای دولتی تأکید می‌ورزند و می‌گویند که حکومت نباید از نفوذش برای گرفتن قراردادها استفاده کند.

دیده‌بان شفافیت افغانستان از سپردن پیمان واردات بیش از ۷۰ هزار متریک تن گندم کمک شده هند به واحد عملیاتی ریاست‌جمهوری انتقاد می‌کند.

دیده‌بان شفافیت، می‌گوید که اداره تدارکات ملی که در رأسش رییس‌جمهور غنی است، این پیمان بیش از پانزده میلیون دالری را از یک نهاد حکومتی گرفته و بی‌داوطلبی به نهاد دیگر حکومتی سپرده‌است.

اکرام افضلی، رییس دیده‌بان شفافیت افغانستان گفت: «لغو این پروسه و متهم کردن

شرکت‌ها به تضاد منافع به شکل بسیار غیرشفاف انجام شده و نیاز است شواهدی که در قسمت تضاد منافع – اگر وجود داشته باشد – تأیید مستقل صورت بگیرد».

وزارت زراعت، پنج شرکت را برای وارد کردن این مقدار گندم کمک شده هند به اداره تدارکات ملی معرفی کرده بود. اما، اداره تدارکات ملی، می‌گوید که به علت وجود مشکلات در سندهای این شرکت‌ها، این پیشنهاد را رد کرده‌است. رامین ایاز، مسؤول ارتباطات اداره تدارکات ملی در این باره اظهار داشت: کمیسیون تدارکات ملی تصمیم گرفت که اداره عالی بررسی باید تمامی جوانب این قضیه را بررسی کند و پس از آن بخاطر استجالیات این پروژه، این پروژه به واحد عملیاتی و انکشاف ملی ریاست‌جمهوری راجع گردید.

اکبر رستمی، سخن‌گوی وزارت زراعت نیز بیان داشت: بعد از این که هندوستان حدود ۷۵ هزار متریک تن گندم را از طریق بند کاندولای هند به چابهار انتقال بدهد، روند انتقال آن از چابهار به نیم روز و سپس به ولایات و شهرها شروع می‌شود. در همین حال، شماری از نمایندگان مجلس نیز بر شفافیت در قراردادهای دولتی تأکید می‌ورزند و می‌گویند که حکومت نباید از نفوذش برای گرفتن قراردادها استفاده کند. یار باز حمیدی، عضو مجلس نمایندگان بیان داشت: «بخاطر منافع چند شرکت و چند ارگان مفسدی که قربانی‌شان را ملت غریب افغانستان می‌پردازد – ای کاش این گندم به اسرع وقت در زمستان به افغانستان می‌رسید. حیات الله سمنگانی، عضو دیگر مجلس نمایندگان نیز افزود: «این‌ها خودشان فساد پیشه استند. نمی‌خواهند که مردم افغانستان در سال‌هایی که خشک سالی است، گرسنگی است، برای مردم نان پیدا شود.

اداره تدارکات ملی، وزارت زراعت را متهم می‌سازد که شرکت‌های غیرمعتبر – که دو شرکت آن مربوط یک خانواده بودند – را برای گرفتن قرارداد و ارات گندم هند، به این نهاد معرفی کرده‌است، اما وزارت زراعت در این باره چیزی نمی‌گوید.

انتقال پول از بانک مرکزی به وزارت مالیه بدستور رییس دادگاه عالی

کمیسیون مالی و بودجه مجلس نماینده گان و شماری از حقوق دانان، این کار دادگاه عالی و بانک مرکزی را غیرقانونی می دانند. بر بنیاد سندهایی که به طلوع نیوز رسیده اند، رییس دادگاه عالی به هدایت شفاهی رییس جمهور دستور انتقال ۱۵ میلیارد افغانی را از بانک مرکزی به وزارت مالیه امضا کرده است. در یک نامه وزارت مالیه که طلوع نیوز به آن دست یافته است و از سوی وزارت مالیه نیز تأیید شده است، آمده که دولت در اوضاع کنونی با زیان عامه روبه رو است و انتقال این پول از عواید خالص عملیاتی بانک مرکزی، مانع جدی به نظر نمی رسد. بر بنیاد سندها، بانک مرکزی این مقدار پول را پیش از پایان سال مالی به وزارت مالیه انتقال داده است. منابعی به طلوع نیوز می گویند که چگونگی انتقال پول از بانک مرکزی در یک نشست ارگ ریاست جمهوری از سوی وزیر مالیه مطرح شد و سرپرست بانک مرکزی، واحداالله نوشیر، از

رییس جمهور غنی خواست در این باره حکمی صادر کند؛ اما رییس جمهور غنی بر رییس بانک برآشت و به رییس داده گاه عالی و سرور دانش، معاون دوم رییس جمهور دستور داد تا در یک ورق غیررسمی دیدگاه شان را درباره قانونی بودن انتقال این پول بنویسند. به گفته این منابع، این نامه غیررسمی که در پای آن رییس دادگاه عالی و معاون دوم رییس جمهور امضا کرده اند، به دستور رییس جمهور غنی در ارگ ریاست جمهوری نوشته شده است. کمیسیون مالی و بودجه مجلس نماینده گان و شماری از حقوق دانان، این کار دادگاه عالی و بانک مرکزی را غیرقانونی می دانند. عظیم محسنی، رییس کمیسیون مالی و بودجه مجلس نماینده گان بیان داشت: قطعاً نه ستره محکمه و نه رییس جمهور صلاحیت دارد که در بخش پولی اینها فرمان بدهند یا این که آنها بیابند تفسیر بکنند. میرافغانی صافی، عضو این کمیسیون نیز اظهار داشت: هر آن چیزی که می شود، باید مطابق قانون شود. پولی که از یک کد به کد دیگر انتقال می شود باید تأیید ولسی جرگه را بگیرد، شفافیت باید موجود باشد. شماری از قانون گذاران، این نامه را غیررسمی می گویند و تأکید می ورزند که این پول باید از مجراهای قانونی آن انتقال پیدا می کرد. عبدالرووف انعامی، عضو مجلس نماینده گان گفت: یک راه حل قانونی برایش پیدا می کردند تا همان باقیاتی که از معاشات مأمورین یا در گداهای مختلف داشتن به پول نقد یا فزیکتی نیاز داشتن، او از مجراهای قانونی آن باید حل می شد. شریف الله شیگوال، سخن گوی بانک مرکزی نیز در این باره اظهار داشت: به اساس قوانین بانک مرکزی در این زمینه قانون از سوی داده گاه عالی تفسیر شده است. وزارت مالیه، این سند را تأیید می کند، اما دادگاه عالی از آن اظهار بی خبری می کند؛ در صورتی که در پای این سند امضایی از قاضی القضاة کشور وجود دارد. وحید فرزه یی، حقوق دان در این باره گفت: حکومت وحدت ملی هر آن چیزی را که می خواهد انجام می دهد؛ بدون در نظر داشت این که حکم قانون را در نظر بگیرد و این کاملاً در مخالفت با قانون اساسی است. بر بنیاد گزارشها، پیش از این نیز وزارت مالیه هفت میلیارد افغانی را از بانک مرکزی به عواید وزارت مالیه انتقال داده بود و با انتقال این پانزده میلیارد بانک مرکزی بیست و دو میلیارد افغانی به خزانه دولت انتقال داده است. تاکنون تفتیش و بررسی نشده است که به راستی بانک مرکزی چه اندازه پول باید وزارت مالیه بپردازد و انتقال این بیست و دو میلیارد افغانی به وزارت مالیه تا چه اندازه بر خود بانک مرکزی زیان بار خواهد بود. بانک مرکزی در این باره حاضر به گفت و گو نیست.

انتقادات از انتقال ۱۵ میلیارد افغانی از بانک مرکزی به وزارت مالیه

رییس دادگاه عالی به هدایت شفاهی رییس جمهور، دستور انتقال ۱۵ میلیارد افغانی را از بانک مرکزی به وزارت مالیه امضا کرده است.

منابعی می گویند که چگونگی انتقال پول از بانک مرکزی در یک نشست ارگ ریاست جمهوری از سوی وزیر مالیه مطرح شد و سرپرست بانک مرکزی، واحدالله نوشیر، از رییس جمهور غنی خواست در این باره حکمی صادر کند؛ اما رییس جمهور غنی بر رییس بانک برآشت و به رییس داده گاه عالی و سرور دانش، معاون دوم رییس جمهور دستور داد تا در یک ورق غیررسمی دیدگاه شان را درباره قانونی بودن انتقال این پول بنویسند.

به گفته این منابع، این نامه غیررسمی که در پای آن رییس دادگاه عالی و معاون دوم رییس جمهور امضا کرده اند، به دستور رییس جمهور غنی در ارگ ریاست جمهوری نوشته شده است.

اعضای کمیسیون مالی و بودجه مجلس نمایندگان، می گویند که انتقال این پول بر بنیاد مفاد بانک نبوده است بل وزارت مالیه با اینکار تلاش کرده است که درآمدهایش را بلند نشان بدهد. صدیق احمد عثمانی، عضو کمیسیون مالی و بودجه مجلس نمایندگان گفت: بحث مفاد و ضرر صورت نگرفته، بلکه در مقام ریاست جمهوری وزیر صاحب مالیه گزارشی ارائه کرده است و به اساس هدایت رییس جمهور و یا تیمی که با رییس جمهور کار می کند، این پول از بانک مرکزی به وزارت مالیه انتقال داده شده. رمضان بشردوست، عضو مجلس نمایندگان نیز بیان داشت: رییس بانک مرکزی و ریاست جمهوری، ستره محکمه (دادگاه عالی)، معاون ریاست جمهوری که در این حلقه سیاسی اخراج پول از بیت المال - بدون تأیید نمایندگان مردم - دست دارند، اینها باید بصورت پیش بینی شده قانون اساسی به محکمه کشیده شوند.

سیف الدین سیحون، استاد دانشگاه کابل، هر چند بانک مرکزی را یک بانک دولتی می داند، اما می گوید که گرفتن پول از این بانک بر بنیاد میکانیزم های موجود صورت بگیرد در غیر آن، این کار سبب مشکلات بزرگ خواهد شد: دولت اگر مطابق اصول و شرایط قانونی از بانک وجوهی دریافت بکند، با پرداخت وجوه آن در حقیقت این حق را دارد که دریافت بکند؛ منتها میکانیزم آن کمی اشتباه بوده است که امر بگیرند از دادگاه عالی که در این صورت یک تخطی است.

شماری از آگاهان اقتصادی، سرپرست بانک مرکزی را در انتقال غیرقانونی پول از خزانه این بانک به وزارت مالیه مقصر می دانند و می گویند که اینکار گذشته از دست برد به دارایی های بانک مرکزی، اعتبار این بانک را کاهش می دهد.

ولسي جرگې د نوي مالي کال بودجه تاييد کړه

د نوي کال د بودجې طرحه کابو يوه مياشت په ولسي جرگه کې وه ولسي جرگې نن(چهارشنبې د سلواغې په دوهم نېټه) په رخصتيو د تلو مخکې په خپله وروستۍ کاري ورځ د نوي مالي کال بودجه تصويب کړه. دغه بودجه ۴۲۸ ميليارده افغانۍ ده چې ۲۸۹ ميليارده يې عادي او ۱۳۹ ميليارده يې پراختيايي بودجه ده.

د راتلونکي ۱۳۹۹ کال د بودجې طرحه کابو يوه مياشت په ولسي جرگه کې وه، خو د ولسي جرگې ډېرو غړو هغه څه چې په بودجه کې د انډوالي نشتوالی بلل، اصلاحات غوښتل.

احصايي اداره يو مېليارد ډالرو ته د صادراتو لوړوالی نه تاييد وي

د احصايي او معلوماتو ملي اداره وايي چې تراوسه د مالي کال د درې وروستيو مياشتو ارزښت ارزول شوی نه دی، خو د دغه کال په ۹ مياشتو کې، د هېواد د صادراتو ارزښت ۵۳۵ مېليونه ډالره دی.

په داسې حال کې چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت وايي چې په ۲۰۱۹ز کال کې د صادراتو ارزښت يو مېليارد ډالرو ته رسېدلی دی، خو د احصايي او معلوماتو ملي اداره دا شمېر نه تاييدوي.

د احصايي او معلوماتو ملي اداره وايي چې تراوسه د مالي کال د درې وروستيو مياشتو ارزښت ارزول شوی نه دی، خو د دغه کال په ۹ مياشتو کې، د هېواد د صادراتو ارزښت ۵۳۵ مېليونه ډالره دی.

دا په داسې حال کې ده چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت له دې مخکې د هېواد د سوداګرۍ په اړه د شمېرو د ورکړې په اړه ډډه کوله او هغه يې د احصايي او معلوماتو د ملي ادارې مسووليت ګڼه.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت وياند سمير رسا تېره ورځ د دغه وزارت د کړنو په اړه د رپوټ د ورکړې پر مهال وويل چې په تېر زيږديز کال کې د هېواد د صادراتو ارزښت د هېواد په تاريخ خپل لوړې کچې ته رسېدلی دی: د افغانستان صادرات د لومړي ځل لپاره، په ۲۰۱۹ز کال کې يو مېليارد امريکايي ډالرو ته ورسېد، چې د افغانستان خلکو او سوداګرو ته يې مبارکي وایم.

له بل لوري، د دغه وزارت مسولين ولسي جرګې ته د دغه وزارت د سرپرست د ځواب ويني د څرنگوالي په اړه وايي چې، بناغلی احمدي په هغه وخت کې د ناورغتيا له امله ونشو کړای چې ولسي جرګې ته ولاړ شي. خو د ولسي جرګې ځيني استازي دا څرګندوي يوازې پلمه بولي.

د ولسي جرګې غړی رمضان بشر دوست په دې اړه وويل: د دغه وزارت چارواکو چې ويلي بناغلی احمدي د ناورغتيا له امله ولسي جرګې ته حاضر شوی نه دی، له دروغو پرته بل څه نه دي.

خو د سوداګرۍ او ترانزيتي هوکرو لیکو رياست سرپرست مرتضی رحيمي په دې اړه وايي: ټولې هغه مقرري چې د تېر يوه کال په لړ کې د سوداګرۍ او صنعت په وزارت کې شوې دي د افغانستان د ملکي خدمتونو د قانون په سمون کې شوې دي.

د ملكي هوايي چلند ادارې عوايدو لوړوالی

د هېواد له فضا د تېرېدو لگښت اوسمهال ۷۰۰ ډالره ده او د روان زيږديز كال د جولای مياشتې راهيسې به ۹۵۰ ډالرو ته لوړه شي

د هېواد هوايي حريم نه د تېرېدونكو الوتنو په زياتيدو سره د افغانستان هوايي چلند ادارې عوايد په منځنۍ كچه هر ورځ سل زره ډالر زيات شوي دي.

د هوايي چلند ادارې رييس، محمدقاسم وفايي زاده دوشنبې(د مرغومي په ۳۰مه نېټه) وايي چې اوس مهال هر ورځ له څلور سوه زياتي الوتکي د افغانستان فضايي حريم نه پرواز کوي.

نوموړی وايي که په سيمه کې وضعیت هم عادي شي نو يو شمېر شرکتونه به خپلې الوتنې د افغانستان نه فضا نه دوام ورکړي.

د افغانستان پر فضا الوتنې په وروستيو دولسو ورځو کې په ايران کې د يوې اوکرایني الوتکې له په نښه کېدو او د ډېريو الوتنو د لارو له بدلولو وروسته مخ

پر زياتېدو دي.

د هوايي چلند ادارې چې لومړی يې د هېواد پر فضا نه د الوتنو د پنځه ويشت سلنې زياتوالي خبرورکړی و، اوسمهال وايي چې دا الوتنې دېرش سلنه زياتې شوي دي. دا اداره له هرې الوتکې نه چې د افغانستان پر فضا تېرېږي اووه سوه ډالره عايد لري. د ملكي هوايي چلند د ادارې رييس، محمد قاسم وفايي زاده زياتوي: د افغانستان هوايي ډگرونه معياري نه دي او دا يوه لويه ستونزه ده. هغه شرکتونه چې لېواله دي افغانستان ته راشي، د نړيوالو معيارونو نشتوالي له كبله، حد اقل چې دوی يې غواړي، نه راځي.

له بلې خوا د هېواد هوايي چلند ادارې مسولين د بېلابېلو هوايي شرکتونو او نړيوال ليزد راليزد ټولنو لخوا په وروستيو دوو لسو ورځو کې باور د هېواد فضا نه د الوتکو تېرېدو او د عوايدو زياتوالي لامل شوی.

د هېواد ملكي هوايي چلند ادارې رييس وايي چې له دې بدلون سره به هېواد کې د فضا د بهرنيو الوتکو د کارولو له كبله به غوايد ۳۰ميليونو ډالرو ته ورسېږي.

دا په داسې حال کې ده چې په وروستيو کلونو کې د هېواد هوايي چلند اداره نه ده توانېدلې د عوايدو له پلوه خپلې ټاکل شوې موخې ته ورسېږي. ټاکل شوې وه ياده اداره په ۱۳۹۸ کال کې لس ميليارده افغانی عايد ولري، خو تر اوسه پورې ۷ميلياردې او ۲۳۸ ميليونه يې راټول کړي دي.

اترا ادارې ماليې وزارت ته ۸۷۸ مېليونه افغانۍ لېږدولې

په ولسي جرگه کې د خلکو ځيني استازي وايي چې له دولتي ادارو او بانکونو ماليې وزارت ته په بېلابېلو نومونو د پيسو لېږد انډېنمنونکي دي.

د مخابراتي خدماتو د تنظيم (اترا) ادارې د معلوماتو له مخې په تېر مالي کال کې د مخابراتي خدماتو د پراختيايي صندوق له عايدو کابو ۸۷۸ مېليونه افغانۍ د ماليې وزارت يوه حساب ته لېږدول شوي دي.

دا د مخابراتي شرکتونو له دوه نيم سلنه خالصو عايدو څخه دي چې اوس د ماليې وزارت د غير اختياري بوديجې په توگه دغه وزارت ته لېږدول شوي دي.

دوی وايي په اوسني وخت کې له دغو پيسو د پروژو د عملي کولو مسووليت د دولتي ادارو پر غاړه دی او يوازې د نوموړو پروژو د تمويل لپاره به له دغې ادارې اجازه اخيستل کېږي.

د مخابراتي خدماتو د تنظيم ادارې د بورډ د رييس سلاکار سيد محمد انوري په دې اړه وويل: موږ پيسې د ماليې وزارت ځانگړي حساب ته ولېږدولي او له

ماليې وزارت نه ما غوښتنه وکړه چې د ملي بوديجې له لارې ولگول شي؛ د دې لپاره چې دغه وزارتونه هېڅ مکلفيت نه احساسوي. د ماليې وزارت د وياند مرستيال عباد الله درمان څرگندوي: د ادارې د غوښتنې پر بنسټ او د ماليې وزارت د هوکړې په مطابق، د مخابراتو وزارت او د اترا ادارې د پراختيايي پروژو د تطبيق په منظور، د مخابراتي خدمتونو د پراختيا غير اختياري پيسو صندوق، د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ له عايدو سره جمع د دولت سيستم ته لېږدول کېږي او بېرته د اړوندو پروژو د تطبيق لپاره لگول کېږي.

له بلخوا د مخابراتي خدماتو د تنظيم ادارې مسولين دا مني چې دوی نه دي توانېدلي د مخابراتي خدماتو د پراختيايي صندوق له عايدو د هېواد په بېلابېلو برخو کې څه د پاسه ۱۶۰ مخابراتي آنتنونه ولگوي.

په ولسي جرگه کې د خلکو ځيني استازي وايي چې له دولتي ادارو او بانکونو ماليې وزارت ته په بېلابېلو نومونو د پيسو لېږد انډېنمنونکي دي.

د ولسي جرگې غړی قيوم سجادي په دې اړه وايي: يو روڼ مالي سيستم چې وکړای شي د ټولو لپاره روڼتيا او مسوولانه ځواب وینه وکړي، شتون نه لري.

له دې مخکې هم طلوع نيوز د شنبې په ورځ يو رپوټ خپور کړی وه، چې د سترې محکمې رييس د ولسمشر د شفاهي لارښوني پر بنسټ، د افغانستان بانک څخه ماليې وزارت ته د ۱۵ مېليارد افغانيو د لېږد حکم لاسليک کړی دی.

پلازمېنه کابل کې په بي مخيني توگه د اوبلن غاز بيه لوړه شوي

د شنبې په ورځ د کابل د کمپنۍ سيمه کې د هر کيلو گرام اوبلن غاز بيه ۶۶ افغانۍ وه، خو د يکشنبې په ورځ ۷۷ افغانۍ ته لوړ شو.

د کابل ښار په بازارونو کې د اوبلن غاز بيه په بي مخيني توگه مخ په لوړېدو ده.

په پلازمېنه کې د اوبلن غازو ځيني پرچون پلورونکي وايي چې د گازو د بيه بدلون د هغوی د وارد کونکو په لاس کې دی. د کابل ښار په کمپنۍ سيمه کې د گازو او تېلو له بازار نه د طلوع نیوز موندني د دې ښودنه کوي چې په دغه بازار کې په يوه ورځ کې د گازو په هر ټن کې ۱۴۰ ډالره زياتوالی راغلی دی. بلخوا د اوبلن غاز او تېلو پر پلور هېڅ حکومتي بنسټ څارنه نه لري. د شنبې په ورځ د کابل د کمپنۍ سيمه کې د هر کيلو گرام اوبلن غاز بيه ۶۶ افغانۍ وه، ۷۷ افغانۍ ته لوړ شو. سوداگر حاجي بابا په ادې اړه وايي: يوه اوونۍ وروسته به موټر له هغې لارې چې ترلې ده راوړسېږي، دم گړۍ په زيرمو کې گاز نشته او خلاص شوي دي. بل سوداگر باسپ په دې اړه وويل: چې د گازو هغه دولتي

زيرمي چې په سرکوټل کې دي کولای شي له سوداگرو سره په اړکيه کې شي او دا گاز بازار ته عرضه کړي په هغه صورت کې کېدای شي چې د گازو د بيه د لوړېدو مخه ونیول شي. سرچيني وايي چې، د نفتو او اوبلن گازو ۱۴ لوی واردونکي په خپل منځ کې سره د نفتو او گازو لپاره په بازارونو کې بيه ټاکي. د نفتو او اوبلن گازو د واردونکي ټولني رييس ټوکل احمديار چې اوس اوس د سوداگرۍ او پانگوني رياست ته هم رسېدلی له مور سره په يوې ټېلفوني اړيکه کې وويل چې، له هېواده بهر دی او له مور ه يې وغوښتل چې د کابل د سوداگرۍ او پانگوني له رييس سره وغږېږو. د کابل د سوداگرۍ او پانگوني رييس سره له دې چې وايي د بازار مدیریت د اصلي سوداگرو په لاس کې دی؛ خو د گازو د دغې لورې بيو د ټاکلو مسووليت، د بي نوم او نښانه کسانو پر غاړه وراچوي. د کابل د سوداگرۍ او صنايعو خوني د عامل پلاوي رييس حسيب رحيمي وويل: «ځيني کسانو چې ځانونه يې له سوداگرو سره گډ کړي، هغوی په ځينو موردونو کې ناوړه استفادې هم کوي چې په بازار کې بيه داسې مدیریت کوي چې په خپله يې غواړي. په داسې وضعيت کې خلک له حکومته د مرستې په تمه دي. د کابل اوسېدونکی محمد ظريف ناصري وايي: دولت بايد په دې برخه کې پاملرنه وکړي او يو پلاوی واستوي چې ولې په ازاد بازار کې د گازو بيه ۹۰ افغانۍ دی او دولتي گاز ۴۰ او ۴۵ افغانۍ دی؟ د کابل اوسېدونکی کاظم هم څرگنده کړه: په تېر کې داسې بيه چې اوس ده نه وه. خو د تېلو او گازو د تنظيم اداره چې د تېلو او گازو د بازار د تنظيم او څارنې په موخه جوړه شوې، يوه مسوول له طلوع نیوز سره په ټېلفوني اړيکه کې وويل چې، دغه اداره لا تر اوسه رييس نه لري او په بشپړه توگه لا جوړه شوې هم نه ده. د يادولو وړ ده چې، د تېلو او اوبلن گازو د تصدۍ نظر مو په دې اړه ترلاسه نه شوی کړای.

له مركزي بانکه مالي وزارت ته د پيسو پر لېږد د حقوق پوهانو نيوکي

له افغانستان بانکه مالي وزارت ته د ۱۵ مېليارده افغانيو لېږد هغه هم په دغه بانک کې د حسابونو تر تصفيې مخکې د دغه بانک د شتمنېو د پېښو په تړاو اندېښني رامنځته کړي دي.

د هېواد ځيني حقوق پوهان د ولسمشر د دويم مرستيال او سترې محکمې د رييس له لاسليک سره له مرکزي بانکه مالي وزارت ته د ۱۵ مېليارده افغانيو لېږد د اساسي قانون پر خلاف کړنه گڼي.

د اساسي قانون پر پلي کېدو د څار کمېسيون مخکنی رييس وايي چې د حکومت د دغو دوو لوړپوړو چارواکو له دغه کاره هېښ شوي دي.

له افغانستان بانکه مالي وزارت ته د يوه نارسمي ليک له مخې چې يوازې د ولسمشر د دويم مرستيال او د سترې محکمې د رييس لاسليک پکې ليدل کېږي؛ د ۱۵ مېليارده افغانيو د لېږد د رپوټونو له خپرېدو وروسته يو شمېر حقوق پوهان د حکومت د چارواکو دا کار د اساسي قانون پر خلاف گڼي.

دوی وايي چې ان ولسمشر د دغه کار حق نه لري. د اساسي قانون پر پلي کېدو د څار د کمېسيون مخکنی رييس گل رحمن قاضي په دې اړه څرگندوي: د کوم پروسيجر پر بنسټ دوی ځان ته حق ورکړی چې د يوه حقوق پوه په توگه په دې کې لاسليک کړي. يوازې يوه توجیه له ماسره ده لکه څرنگه چې د يوسف اغا تخلص حلیم دی، له هغه حلیم والي څخه يې استفاده شوې ده. د ولسي جرگې غړی ظل محمد زلمی هم وايي: «څو ورځې مخکې دوی د افغانستان بانک ۱۵ مېليارده افغانی وړي دي، چې هغه نه د ولسمشر واک دی او نه هم د سترې محکمې واک دی او نه هم د بل چا واک دی، هغه يوازې د ملي شورا واک دی. تر دې وړاندې سرچينو طلوع نیوز ته ويلي دي چې له افغانستان بانک ۱۵ مېليارده افغانيو د لېږد څرنگوالی په ولسمشرۍ ماڼۍ کې د ماليې د وزير له لوري مطرح شو او دافغانستان بانک سرپرست و احدالله نوشير له ولسمشر نه وغوښتل چې په دې تړاو يو حکم صادر کړي؛ خو ولسمشر غني د بانک پر رييس غوسه شو او د سترې محکمې رييس او خپل دويم مرستيال سرور دانش ته يې لارښوونه وکړه څو په يوه نارسمي ليک کې د دغو پيسو د لېږد د قانوني واليه تړاو خپل رسمي نظر وليکي.

يادداشت:

حضور جلالتمآب رئيس صاحب جمهورى اسلامى افغانستان ۱

بالاثر هدايت شفاهى جلالتمآب محترم شما، در مورد موضوع مفوضه(انتقال اختصاص منافع خالص از دافغانستان بانک به وزارت ماليه، متكى به حكم جزء (۵) ماده(۲۹) قانون دافغانستان بانک، منتشره جريده رسمى شماره(۸۱۹) مؤرخ ۱۳۸۲/۱۱/۳۰) چنين اذعان مى گردد:

از آنجاىكه د افغانستان بانک از يكطرف شرايط مندرج اجزاي(۱، ۲، ۳، ۴) فقره(۱) ماده(۲۹) قانون د افغانستان بانک را اكمل نموده و از جاني هم وزارت ماليه نسبت اختتام سال مالي، درذخير مربوط به كمبود پول فزيكى مواجهه مى باشد، بناه از نظر ما به منظور رفع ضرر عامه كه دولت در شرايط كنونى به آن مواجهه بوده، در انتقال عوايد خالص عمليتى مندرج بند(۲) جزء(۵) فقره(۱) ماده(۲۹) قانون د افغانستان بانک، على الرغم قيد زماني پيشيني شده، كدام مانع جدى به ملاحظه نمى رسد. زيرا د افغانستان بانک با تحقق شرايط مندرج در اجزاي (۱، ۲، ۳، ۴) فقره(۱) ماده مذكور بعد از ميعاد پيشيني شده نيز، مكلف به انتقال عوايد خالص باقيمانده به جانب وزارت ماليه مى باشد. دافغانستان بانک مى تواند در زمينه اجراءت نمايد.

۱۳۸۲/۱۱/۲۹

هغه ليك چې پر مټ يې له مركزي بانک نه ماليې وزارت ته ۱۵ مېليارد افغانى لېږدول شوي دي. له افغانستان بانکه ماليې وزارت ته د ۱۵ مېليارده افغانيو لېږد هغه هم په دغه بانک کې د حسابونو تر تصفيې مخکې د دغه بانک د شتمنيو د پېښېدو په تړاو اندېښنې رامنځته کړې دي. د اقتصادي برخې يو کار پوه دغه کار په کور دننه او بهر د افغانستان بانک د اعتبار لپاره له زيانه ډک بولي. دوى وايي چې په دې برخه کې د افغانستان بانک مسوولان هم گرم دي. د اقتصادي چارو کارپوه رومل اتل وويل: هم د افغانستان بانک او هم اړوندې ادارې چې دي بايد مخنيوى وکړي او د څار کمېټه وټاکل شي، چې څېړنه وشي دوى په کومو دلایلو باندې دغه پيسې ماليې وزارت ته ورکړي. د ماليې وزارت وياند شمرو زخان مسجدي هم څرگنده کړه: «هغه موردونه چې گواکې دغه پيسې دا چې د ماليې وزارت ناتواني وي جمع شوي دي، په بشپړه توگه ناسم دي او په هېڅ ډول مور دا نه منو. د افغانستان بانک بيا هم په دې تړاو خبرو ته حاضر نه دى.

د غنمو واردولو لپاره د ارگ عملياتي بنسټ ته د تړون پر سپارلو نیوکې

له دې سره جوخت د ولسي جرگې ځینې غړي هم په دولتي تړونونو کې پر روڼتیا ټینګار کوي او وایي چې حکومت باید د تړونونو د ترلاسه کولو لپاره له خپله نفوذه کار وا نهخلي.

د افغانستان د روڼتیا د څار بنسټ د هند څه د پاسه ۷۵ زره متریک ټنه مرسته شویو غنمو د واردولو لپاره د ولسمشرۍ عملياتي بنسټ ته د تړون پر سپارلو نیوکه کوي. د روڼتیا د څار بنسټ وایي چې د تدارکاتو د ملي ادارې، چې په سر کې یې ولسمشر دی، دغه څه باندې ۱۵ میلیون ډالري تړون له یوه حکومتي بنسټ اخیستی او له داطلبې پرته بل حکومتي بنسټ ته سپارلی دی.

د افغانستان د روڼتیا د څار بنسټ رییس اکرام افضلې په دې اړه وایي: «د دغې بهیر لغوه او د گټو پر ضد د شرکتونو تورنول په ډېر ناشفافه توګه ترسره شوی او اړتیا ده، هغه شواهد چې د گټو د ضد په برخه کې که چېرې وي - خپلواکه

تایید یې وشي. د کرنې وزارت، د دغو غنمو د واردولو لپاره ملي تدارکاتو ادارې ته پنځه شرکتونه معرفي کړي و. خو د ملي تدارکاتو اداره وایي چې د دغو شرکتونو په سندونو کې د ستونزو له امله دغه وړاندیز یې رد کړی دی. د ملي تدارکاتو ادارې د ارتباطاتو مسوول رامین ایاز څرګنده کړه: د تدارکاتو ملي ادارې پرېکړه وکړه چې د څېړنې عالي اداره باید د دغې پېښې ټول اړخونه وڅېړي او له هغې وروسته د دغې پروژې د لویوالي له امله، دغه پروژه د ولسمشرۍ عملياتي بنسټ او ملي انکشاف ریاست ته راجع شوه.

د کرنې وزارت ویاند اکبر رستمي وویل: له دې وروسته کله چې هندوستان کابو ۷۵ زره متریک ټنه غنم د کاندولاي بندر له لارې چابهار ته ولېږدوي، د هغه لېږد بهیر له چابهار په نیمه ورځ او وروسته ولایتونو او ښارونو ته شروع کېږي.

له دې سره جوخت د ولسي جرگې ځینې غړي هم په دولتي تړونونو کې پر روڼتیا ټینګار کوي او وایي چې حکومت باید د تړونونو د ترلاسه کولو لپاره له خپله نفوذه کار وا نهخلي. د ولسي جرگې غړی یار باز حمیدي وویل: د څو شرکتونو او مفسدو ارګانونو د گټو په پار چې قرباني یې د افغانستان بې وزله ملت ورکوي - ای کاش دغه غنم په خپل وخت په ژمني کې افغانستان ته رارسېدلي وای.

د ولسي جرگې غړی حیات الله سمنګاني هم وایي: دوی په خپله فساد کونکي دي. نه غواړي چې د افغانستان خلک په هغو کلونو کې چې وچکالي ده، لوړه ده، د خلکو لپاره ډوډۍ پیدا شي.

که څه هم د ملي تدارکاتو اداره وایي د کرنې وزارت د غنمو د واردولو لپاره هغه پنځه شرکتونه چې معتبر اسناد نه لري او همداراز دوه شرکتونه یې د یوې کورنۍ معرفي کړي خو د کرنې وزارت په دې اړه څه نه وایي.

پولنډي شرکت د ۱۰مليارده افغانیو په ارزښت بانک نوټونه چاپوي

د هېواد ملي تدارکاتو کمپيون د ۳۸۰
مېليونو بانک نوټونو د چاپ بهير يوه
پولنډي شرکت ته سپارلی دی. دغه بانک
نوټونه چې له لسو افغانیو نيولي تر ۵۰
افغانیو دي د ۱۰مليارده افغانیو په
ارزښت چاپېري.

دغه بانک نوټونه چې له لسو افغانیو نيولي
تر ۱۰۰ افغانیو دي د ۱۰مليارده افغانیو
په ارزښت چاپېري.

د ملي تدارکاتو اداره وايي چې دا بانک نوټونه به د کابو ۸۵۰ مېليونو ډالرو په لگښت د يوه پولنډي شرکت لخوا چاپ شي. د هېواد ملي تدارکاتو اداره وايي چې پولنډي کمپنی به د شپږو تر اتلسو مياشتو په اوږدو کې دغه بانک نوټونه چاپ کړي.

پلاستيکي يا هايبريد بانک نوټونه به چاپ کړو

مرکزي بانک وايي چې دغه کار د هېواد پر اقتصاد ناوړه پایله لري او له همدې امله دغه بانک د يوې داسې طرحې د څېړلو پ حال کې دی چې د هغه پر بنسټ، پلاستيکي يا «هايبريد» د افغانیو بانکنوټونه به چاپ شي.

مرکزي بانک په هېواد کې د پلاستيکي بانکنوټونو د طرحې له څېړلو خبر ورکوي.

د دغه بانک چارواکي وايي چې په کال کې په منځنۍ کچه ۳ مېليارده او ۳۰۰ مېليونه افغانی بانکنوټونه وراسته کېږي او هغوی اړ دي چې دغه بانکنوټونه له چلش څخه بهر او ويې سوځوي.

مرکزي بانک وايي چې دغه کار د هېواد پر اقتصاد ناوړه پایله لري او له همدې امله دغه بانک د يوې داسې طرحې د څېړلو په حال کې دی چې د هغه پر بنسټ،

پلاستيکي يا «هايبريد» د افغانیو بانکنوټونه به چاپ شي. د هر افغانی بانکنوټ د چاپ لگښت درې اعشاريه پنځه افغانی دي دا په داسې حال کې ده چې دننه هېواد ته د بانکنوټونو لېږد او ساتنه يې پر مرکزي بانک نورې لگښت هم راولي. له دې شمېر سره، په منځنۍ کچه د کال لږ تر لږه ۱۱ مېليارده او ۵۵۰ مېليونه افغانی سوځول کېږي. د مرکزي بانک لومړی مرستيال واحد الله نوشير وايي: «د پيسو له هرې سوځېدنې وروسته مور، ډېر لگښت زغمو. د پيسو سوځول په خپله يو لگښت دی او له بلخوا دا کار د چاپېريال په ساتنې هم اغېزه کوي. له همدې امله، مور په هڅه کې يوو چې وکړای شو په راتلونکي کې پلاستيکي بانکنوټونه يا پلاستيکي هم نه شي، هايبريد بانکنوټونه چاپ کړ. د افغانستان بانک، د بانکي نظام نه پراخېدل او په هېواد کې د نغدي اقتصاد شتوالی د بانکنوټونو د ژر زړېدو لامل بولي. خو د ولسي جرگې يو شمېر غړي هم د زرو پيسو د بيا چلښت په تړاو اندېښمن دي.

د ولسي جرگې غړي ناجيه بابکر خېل څرگنده کړه: «نه دا چې زړې پيسې کمې شوي نه دي، بلکې زياتې شوي دي او دا په خپله د پوښتنې وړ خبره ده. زموږ وړانديز دا دی چې نه يوازې د پارلمان غړي، بلکې ټول خلک له دې چې په کومه کچه پيسې خپرېږي او څومره سوځول کېږي، ورته په ډاگه شي.»

په زرو پيسو سره په راکړو ورکړو کې ستونزې بالاخره هېوادال پر نويو پيسو د خپلو زرو هغو بدلولو ته اړباسي او په دې توگه د يو شمېر صرافانو لپاره د فساد او ناوړه گټې اخیستنې لاره هوارېږي. ويل کېږي چې يو شمېر صرافان ان په بازارونو کې د نويو بانکنوټونو بندولونه د هغو له حقيقي ارزښت نه تر يو نيم برابر پورې په لوړه پلورې. د شهزاده سراي د صرافانو د ټولني مشر حاجي ځيرک په دې اړه وويل: «هغه صرافان چې زموږ په بازار کې هټي لري، دا کار نه کوي، خو د شهزاده له سراي څخه بهر لاس پلورونکي دي چې واقعاً له تفاوت سره زړې پيسې مبادله کوي. اخوا د افغانستان بانک د زرو شويو پيسو د سوځولو د بهير پر روڼتيا ټينگار کوي او وايي چې دا کار د يوه کمپسيون له لوري چې د ولسي جرگې يو شمېر غړي يې هم غړيتوب لري کېږي.

ATRA Transfers 878 Million Afghanis to Ministry of Finance

Some lawmakers are concerned by fund's the lack of transparency. The Afghanistan Telecom Regulatory Authority (ATRA) has transferred 878 million afghanis (\$11.3 M) from the telecommunication development fund to the Ministry of Finance, officials from ATRA said on Friday.

These revenues come from a 2.5 percent tax on the net incomes of the telecommunication company sales, and have been transferred to the Ministry of Finance into the “non-optional” budget, said the officials.

“We have transferred the money to the special account of the Ministry of Finance; I requested that Ministry of

Finance spend the money through the national budget,” said Sayed Mohammad Anwari, advisor to ATRA’s chairman.

“Based on the request of ATRA, and the understanding between the Ministry of Finance, Ministry of Communication and ATRA, the income received from the telecommunication development fund will be transferred to the government account and then it will be spent on certain projects including ATRA’s development projects,” said Ebadullah Darman, deputy spokesman for the Ministry of Finance.

ATRA officials meanwhile confirmed that they were not able to install 160 telecom pylons across the country from the telecommunication development fund. Some lawmakers in Afghanistan's parliament have said that the transfer of money from the government institutions and banks to the Ministry of Finance is concerning.

"There is no transparent financial system that is accountable and can prove transparency," said MP Abdul Qayoum Sajjadi.

This comes after lawmakers in Afghanistan's parliament on Wednesday (December 6) agreed to form a commission to probe the reports of alleged embezzlement from Code 91 and Code 92 –two emergencies funds--as well as the transfer of 15 billion afghanis from the Da Afghanistan Bank (Central Bank of Afghanistan) to the Ministry of Finance, and, finally, the lack of transparency in the collection of 10 percent levies on telecom services.

Documents seen by on December 4 reveal that the Chief Justice of the Supreme Court signed the transfer of 15 billion afghanis from the Central Bank of Afghanistan to the Ministry of Finance on a verbal command from President Ashraf Ghani.

Based on the document, Da Afghanistan Bank transferred the amount to the Ministry of Finance before the financial year.

Sources at the time told that the issue of the money transfer from Da Afghanistan Bank was discussed at a meeting in the presidential palace by the Minister of Finance, where the chairman of Da Afghanistan Bank, Wahidullah Nawsher requested President Ashraf Ghani issue an order regarding the transaction.

Importers Fixing High Gas Prices in Kabul

Sources said some import companies are working together and setting prices for the imported gas.

The price of liquid gas has jumped to Afs90 (over \$1.1) per kilogram from Afs 45 (50 cents) in just a few weeks as the weather gets colder.

The government gas distribution centers in the city are still selling each kilogram of gas for Afs45, but the price in private shops differ from one place in the city to another.

determined that the profit from one ton of liquid gas increased by \$140 in a day by raising the price from Afs66/ kg on Saturday, January 11, to Afs70/ kg on Sunday, January 12. “The way is closed. Vehicles will arrive in a week. The reservoirs are empty,” a local investor, Haji Baba said.

“The government has the capacity to sell the reserved gas (directly) to the traders so they deliver it to the market and prevent a price hike,” another investor Basit said. Sources told that there are 14 gas importers who fix gas prices in the local markets. “Some individuals--inside traders--are manipulating the prices in some cases,” said Ahmad Shah, deputy head of the gas seller’s union. According to Kabul’s chamber of commerce and investment, the market is controlled by gas importers but the prices are fixed by some “unknown” individuals. But an official within the fuel and gas authority told that the department that has been formed to set prices for fuel and gas does not have a chairperson and has been established only recently. “The government should pay attention to this matter and find out why the gas price in the free market is Afs90, while the government gas is Afs45,”.

“The price hike is unprecedented,” said Kazim, a Kabul resident.

Afghan Transit Trade Starts at Gwadar Port the Gwadar port in Pakistan is part of China's Belt and Road Initiative.

China's embassy in Pakistan on Tuesday in a tweet said that Afghan transit trade has started at Gwadar Port. The first ship full of containers reached Gwadar Port on Tuesday.

The containers will be loaded onto trucks for transport to Afghanistan through the Pakistani border town of Chaman, VOA reported.

Kabul traditionally has relied on Pakistani overland routes and the two main southern seaports of Karachi and Port Qasim for international trade, under a bilateral deal with Islamabad, known as the Afghan Transit Trade Agreement (ATTA).

However, recent Chinese financial and construction efforts have activated the deep-water port of Gwadar, on the Arabian Sea, which offers a much shorter overland link, particularly to southern regions of Afghanistan, for the rapid delivery of goods.

The port is at the center of the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC), which is building Pakistani roads, power plants, economic zones and a major airport in Gwadar to improve connectivity between the two allied nations and the region in general.

The massive project is hailed as the flagship of Beijing's trillion-dollar Belt and Road Initiative, which has brought about \$30 billion to Pakistan in direct investment, soft loans and grants over the past six years.

MPs Suspend Ministry Budget, Demand Firing of Minister

The MPs said they will not budget until Mr. Ahmadi is

The Wolesi Jirga, the lower on Monday suspended the Industry and Commerce acting minister, Ajmal session in the lower house. majority of votes to suspend starting from Monday, disgraced the parliament by call. Their decision on the applicable until the acting

will have unpleasant consequences,” Wolesi Jirga Speaker Mir Rahman Rahmani said. All MPs present in the Monday session voted in favor of the decision – to suspend the budget and the authorities of the acting minister of industry and commerce. “He (Ajmal Ahmadi) is not respecting national interests. He does not have a bachelor’s degree while he has brought a master’s degree document to us,” MP Khalid Assad said. “The decision on the budget should be certain so it is a lesson for others, too,” MP Abdul Rauf Inami said. The parliament is assessing the budget for the next fiscal year. “From today on, we do not recognize him (Ajmal Ahmadi) as a minister of (industry and) commerce. His signature on any contract will be considered a crime,” Rahmani said.

A spokesman for the Industry and Commerce Ministry said the officials have been responsive to the parliament. “They can reject or approve the budget as a whole but (suspending) a part of the budget is not the authority of the parliament,” a spokesman of the ministry said. Some MPs described the decision as the only option to deal with the inattention and ignorance of the acting minister regarding the summons for him to attend the sessions of the lower house.

reverse their decision on the fired from his post.

house of the Afghan parliament, budget for the Ministry of over its “repeated refusal” by its Ahmadi, to attend a briefing The MPs also decided by a the authorities of Mr. Ahmadi saying the acting minister has refusing to accept their summons budget, the MPs said, is minister is fired. “This situation

Bakhtar Aviation Company Relaunches with New Aircraft

ACAA said that the Bakhtar aviation company will operate domestically in Afghanistan.

The Afghanistan Civil Aviation Authority (ACAA) said on Wednesday that the Bakhtar aviation company--with four new aircraft and a new license--will start work in Afghanistan.

Baktar is a subsidiary of Ariana Airlines focused on domestic travel. It will operate independent of Ariana.

The ACAA stated that based on President Ghani's instructions, two small airplanes that China gave to Ghani will be given to Bakhtar. These Dash-8 Q300 aircraft are prop-driven and can hold between 30-40 passengers.

The National Procurement Authority (NPA) said they will pay the Bakhtar company more than \$20 million in advance for future services to the Defense Ministry for transport of Afghan forces in Afghanistan. This advance, according to the NPA, will allow Bakhtar to buy two new aircraft.

Ramin Ayaz, head of the media section of the NPA, said: "Based on the plan, in the upcoming 1399 year, passengers from our 230,000 employees in the Defense Ministry will be delivered by the company (Bakhtar) and will increase the income of the company." ACAA said that Bakhtar's aviation company will provide domestic flights.

Muslim Khuram, head of the Bakhtar company, said: "The company has been rebuilt again, and we will try to have flights to provinces that are not easily connected by road to the country center." Bakhtar was founded in 1967 and in 1985 the company was absorbed Ariana Afghan Airlines. The newly launched airline is owned by Ariana, but is financially independent, said airline spokespersons.

Govt Bodies Dispute Value of 2019 Afghan Exports

The Ministry of Industry and Commerce says last year's exports reached \$1 billion, but the NSIA disputes this figure.

The National Statistics and Information Authority (NSIA) rejected a report by the Ministry Industry and Commerce that says Afghanistan's exports jumped to \$1 billion in 2019.

An NSIA report shows that exports for nine months of 2019--the full-year assessment is not yet complete--were worth at least \$535 million.

Afghanistan's main exports, according to officials, are fresh and dry fruits, vegetables, carpets and some semi-precious stones. But the Ministry of Industry and Commerce publicly announced a different figure: "Afghanistan's exports, for the first time, reached \$1 billion in 2019, and I congratulate the people and investors of Afghanistan," said Samir Rasa, a spokesman for the Ministry of Industry and Commerce, who addressed a press conference in Kabul on Thursday, Jan. 16. "The initiatives by the Afghan government have been implemented by the Chamber of Trade and Investment, which has sent Afghan goods to more than 40 countries through air corridors and by land routes," said Sayed Zaman Hashemi, CEO of

Chamber of Trade and Investment, who favored the government's plans for boosting the country's exports during the last year.

His remarks come a day after the Wolesi Jirga, the lower house of the Afghan parliament, suspended the budget for the Ministry of Industry and Commerce over the "repeated refusal" of its acting minister, Ajmal Ahmadi, to attend a briefing session in the lower house (See story here).

Along with suspending the budget, the MPs decided by a majority of votes to suspend the authority of Mr. Ahmadi, as of Monday, Jan. 13, saying the acting minister has disgraced the parliament by refusing to accept their summons call.

Ministry officials responded that Mr. Ahmadi could not attend the house session because he was feeling ill. Some MPs dismiss this as an invalid excuse:

"The officials of the (industry and commerce) ministry who said that Mr. Ajmal Ahmadi has not attended the house summoning because of illness, are telling a lie," MP Ramazan Bashardost said.

Minister Ahmadi was summoned to the Wolesi Jirga to discuss the budget, but accusations also exist of inappropriate hiring practices.

Answering critics of the ministry, the acting head of trade and transits agreements department of the Ministry of Industry and Commerce, Murtaza Rahimi, said: "All appointments over the last year in the Ministry of Industry and Commerce have been based on civil services law of Afghanistan."

India, Iran Should Expedite Chabahar Project

Iran's foreign minister says there is a need to connect Chabahar with Afghanistan with railway.

Iran's Foreign Minister Mohammad Javad Zarif on Friday said that India and Iran should work to expedite rail connectivity to Afghanistan and procurement for the development of Chabahar Port, a seaport in Iran.

One India News reports that Zarif said that India has good relations with Iran and the US and can play a role in bringing the two countries to the negotiating table. "Chabahar Port is essential for Afghanistan and Central Asia," Zarif said. "There are several problems and we made several advances...One of them is that our parliament has recently approved the expansion of the free zone."

Late in December, Indian media reported that the United States had given written assurances to India that it would help facilitate global banks funding the purchase of equipment worth \$85 million to be established at Chabahar Port in Iran. In November 2018, the US granted a waiver from the sanctions it has imposed on Iran for activities related to the port. But Zarif on Friday said that the problem in the project's progress is that India has found difficulty procuring the required equipment for the port, despite exemption from sanctions. "The other issue is connecting Chabahar to Afghanistan and to Central Asia through rail. We need to complete the Chabahar-Zahedan rail network. We have the infrastructure for that, but we need rails," Zarif said. He noted that Iran is discussing this matter with India.

The Chabahar port is located in the Sistan-Baluchistan Province on Iran's South-eastern coast (outside the Persian Gulf) and is of strategic importance for the development of regional maritime transit traffic to Afghanistan and Central Asia.

Avoiding Iran, Air Traffic Over Afghan Airspace Boosts Revenue

The civil aviation revenue has increased by an average of \$100,000 per day, officials said.

Mohammad Qasim Wafaezada, head of Afghanistan's Civil Aviation Authority, said Monday that with the increase in flights crossing the country's airspace, civil aviation revenue has increased by an average of \$100,000 per day.

Transit flights through Afghanistan have been on the rise for the past twelve days following the accidental shoot-down of a Ukrainian aircraft in Iran and the diversion of many flights through Afghanistan.

Currently, more than 400 aircraft pass through Afghanistan's airspace every day, according to aviation officials.

Zada said that even if the region's airspace returned to normal, a number of aviation companies would continue to use the Afghan air space instead of other countries in the region.

The civil aviation authority at the moment earns \$700 from every airline crossing the country's airspace.

According to civil aviation officials, the authority has recently created two new routes into the country, which contribute eight percent to the increase.

A tourism company union says the newly-increased revenue should be spent on improving aviation services and improving the country's infrastructure and airports.

“Afghanistan’s airports do not meet standards, and this is a huge challenge. Companies interested in coming to Afghanistan do not come due to the lack of standards-meeting airports,” said Massoud Bina, the union deputy.

However, officials at the civil aviation authority maintain that the main reason for the increased revenue is that various aviation companies, and the International Air Transport Association (IATA), do in fact have faith in Afghanistan's aviation capacity.

The head of the civil aviation authority said that with the new changes, the annual revenue of the country would increase by more than \$30 million per year. Over the past year, however, the aviation authority has failed to meet its revenue target.

The authority was supposed to generate Afs10 billion during the fiscal year but could raise only Afs7.2 billion.

In addition to its revenue from transit flights, the country's aviation authority generates revenue from other airfield services, which include landing and parking fees, but still, 60% of the authority's revenues are gained from airspace fees.

Watchdog Criticizes Reduced Budget for Education, Health

Health and education sectors have seen reductions of 16.1% and 4.9%, respectively.

The Kabul-based monitoring organization, Integrity Watch Afghanistan, in a new report on the national budget, has found that the required budget has not been allocated for two key sectors -- education and health.

The report shows an overall increase in revenue and budget execution, but also highlights that the immediate needs of the people, including the many returnees and internally displaced people, have not been reflected in the proposed budget.

The report claims that the allocated budgets for the important sectors of health and education have decreased compared to the previous year's despite the government's promise to increase construction of schools. Nonetheless, the government has outperformed the previous government in terms of budget execution and revenue collection: figures show a 9% increase in revenue and a 24% increase in budget execution.

"Despite increase in revenue and budget execution, the dire needs of the people have not been prioritized in the budget," said the head of IWA, Naser Timory. "Education and health sectors have particular problems, but the necessary budget has not been allocated for their operation and maintenance."

In 2018, the government promised to build 6000 schools in two years, but now the government says that it will only be able to build 800 schools by the spring of 2020.

The report also highlights the fact that the Afghan government has allocated only \$1.20 for each returnee and internally displaced person, a very small amount of money compared to the number of returnees, Timory added.

In 2019, 1.2 million people either returned to Afghanistan or were displaced, the report says. The total proposed national budget for 2020 is \$5.76 billion, the report says, which notes that this figure constitutes 26% of the country's estimated GDP of \$22.3 billion.

The operating and development budgets for the fiscal year 2020 are estimated at \$3.9 billion and \$1.9 billion, respectively. The total estimated figure available for proposed expenditure is \$5.6 billion, of which \$2.8 billion (approx. 50%) is planned to come from domestic sources, and the remaining \$2.78 billion from external sources including concessional borrowing, the report shows.

The proposed budget for the fiscal year 2020 shows an overall increase of 7.2% over the approved budget (at the start of the financial year) for the fiscal year 2019. However, it is only approximately 1% more than the actual budget for the fiscal year 2019 (end of the financial year).

Government spending for most sectors show increases, except for health and education which have seen reductions of 16.1% and 4.9%, respectively. In terms of the share of sectors in the total budget, defense, public order and safety, and general public services have been allocated the highest budgetary amounts.

The report also contends that like the previous administration, the government has failed to keep the contingency code below the 3% defined threshold.

It has allocated 202 billion Afghanis while it should not have exceeded 54 billion Afghanis.

Under President Karzai, the average budget allocated to the same code was 156 billion Afghanis, 119 more than the defined threshold. Contingency Codes are not as transparent as other codes and thus are more prone to corruption. Additionally, research shows that the Afghan budget deviates by as much as 60% after approval by the parliament.

The monitoring organization makes some suggestions in this report. Increase Public Participation Public participation has to be significantly improved to reflect people's views, needs and demands, the watchdog suggests, adding that this will also

decrease the role of political actors, improve effectiveness and will help better implementation of projects through people's buy-in and ownership.

Invest in People Although the UN and donor agencies support returnees and IDPs, the Afghan government has to show that it cares for its people who are displaced due to conflict or have returned to Afghanistan due to pressure abroad. Also, two other areas of investing in people are education and health which need urgent attention, in particular the operation and maintenance of schools and health facilities.

Making the Budget Accountable The amount given to contingency codes is much higher than what it should be. More recently, even development projects were listed in the contingency codes.

This has to be changed immediately. Furthermore, relying on the Special Operations Unit and thereby marginalizing line Ministries may have short term results but it undermines state-building, accountability, transparency, public confidence and reform of institutions. Minimize Budget Deviation Research shows that the Afghan budget deviates by as much as 60% after approval from parliament. The deviation should be substantially by decreasing the contingency codes, among others.

If there were a substantial decrease, the national budget would become a much more credible document.

Enhance Transparency and Oversight While oversight by the Supreme Audit Office increased to 67 out of 100 based on the 2017 Open Budget Survey, oversight by parliament remains low with 19 out of 100 in the formulation phase and 47 out of 100 in the execution phase of the budget process.

To combat corruption, the government should provide enough resources to the judiciary and to the oversight, regulatory and anti-corruption agencies. Also access to reliable, timely and comprehensive budget documents remains a continuing issue for civil society and media.

TAPI Pipeline Project Faces More Delays in Afghanistan

Critics said there is a need for more attention by the government to focus on multi-billion projects like TAPI.

Work on the Turkmenistan-Afghanistan-Pakistan-India (TAPI) gas pipeline project – a major regional economic project - has faced another delay in its construction inside Afghanistan over a postponement in land acquisition, among other issues, according to local officials.

Work on the project in Afghanistan began in February 2018 and will include an 1,814-kilometer gas pipeline intended to pass through Afghanistan to Pakistan and India, with at least 816 kilometers of the pipeline passing through Afghanistan.

The pipeline will pass through Herat, Farah, Nimroz, Helmand and Kandahar provinces in Afghanistan. In Afghanistan, the TAPI pipeline will be constructed alongside the Kandahar–Herat Highway in western Afghanistan, and then via Quetta and Multan in Pakistan.

The final destination of the pipeline will be the Indian town of Fazilka, near the border with Pakistan. The project will cost over \$8 billion. According to the Ministry of Mines and Petroleum, some required letters for the start of the project have not been signed.

And according to the Natural Resources Monitoring Network, construction on the project will be delayed for another six months. “There is a need for the approval of the law (on land acquisition) but there are delays because the MPs are busy in

(discussing) former decrees by the president. I think it will take six months to pass this phase,” said Ibrahim Jafarai, member of the Natural Resources Monitoring Network.

When the project’s agreement was signed in 2015, the work on Afghanistan’s part was scheduled for 2017. Last year, the Ministry of Mines and Petroleum said work on the project will begin at the beginning of 2020.

“We will sign four MoUs in the near future, and the host country’s (Turkmenistan's) MoU is important. After that, the construction work of the project will begin in Afghanistan,” said Abdul Qadir Mutfi, a spokesman for the Ministry of Mines and Petroleum.

Critics said more government focus is required on projects like TAPI and should be prioritized, because they will have a major impact on the country’s economy.

“The chances of the project failing might increase if there are alternatives for it,” said Qais Mohammadi, an economic commentator. Afghanistan’s Share from TAPI Afghanistan is expected to earn more than \$400 million USD in transit duties annually from the project.

Afghanistan will annually get 500 million cubic meters of gas from the project in the first ten years.

The amount will increase to one billion cubic meters of gas in the following ten years and 1.5 billion cubic meters of gas in the third 10 years after the completion of the project.

Afghanistan Improves its Growth by an Estimated 2.9 Percent

Domestic revenue collection reached a new high of 14.5 percent of GDP in 2019, up from 13.3 percent in 2018.

Afghanistan's economy has grown by an estimated 2.9 percent in 2019, driven mainly by strong agricultural growth following recovery from drought, but lingering political uncertainty dampens private confidence and investment, the World Bank reported on Wednesday.

"Growth picked up in Afghanistan in 2019. This is good news, but insecurity and political uncertainty are holding back the Afghan economy," said Henry Kerali, World Bank Country

Director for Afghanistan. "Afghanistan needs to ramp up the pace of reforms to generate faster growth necessary to improve the living standards of its people and reduce poverty," he said.

The report notes that as drought impacts further recede and private sector confidence improves following the anticipated conclusion of the presidential election, growth is expected to accelerate to 3.3 percent in 2020.

Over the medium-term, "growth is projected to hover around 4 percent provided that the security situation does not further deteriorate and that international aid support continues," the report said.

But despite optimistic projections other serious threats exist in the future: "Growth prospects are subject to other significant downside risks, including further political instability, unexpected cuts in foreign aid, and adverse regional developments,"

the report said. The report stated that tax revenue has increased with the GDP:

"Domestic revenue collection reached a new high of 14.5 percent of GDP in 2019, up from 13.3 percent in 2018, the World Bank reported, citing "strong revenue performance" that reflected both "progress in establishing a robust tax system and substantial one-off revenues, including transfers from the Da Afghanistan Bank."

The World Bank provides this analysis:

"The potential for much-faster growth exists but remains dependent on continued support from the international community and the Afghan government's commitment to pushing business environment and anti-corruption reforms," the report says.

The World Bank suggests:

"To improve confidence in the short-term, the Development Update notes the need for Government to accelerate improvements in business environment and anti-corruption reforms."

Lack of Security Challenges Online Market in Kabul

Some workers of an online company were beaten and robbed by unknown men while delivering goods. Owners of online companies in Kabul city said on Wednesday that the lack of security is causing serious problems in their work over the past

few months. Kabul city has online services that transfer goods such as clothes, shoes, mobile phones, home appliances to different parts of the city, some workers of the online company hit and robbed by unknown men on the way while delivering the materials. Syed Ziauddin Hashimi, owner of an online company said that their selling has decreased by 50%. “The driving services has its own problems. One of the problems is lack of security--there are more thieves now who take our materials,” added Hashimi. Mohammad Monib Ibrahimi, head of an online company, said his workers must reject some orders, or

invite buyers to pick up goods at a safer place. “We had cases in Qasaba, Arzan Qimat, in Qala-e-shanan... our workers delivered materials to the areas, the worker was hit by unknown men, who took his motorcycle and money,” added Ibrahimi. Meanwhile, Kabul police headquarters said last Saturday that they had arrested more than 50 persons charged with robbing and murdering in Kabul city, however, the investors’ concerns have not decreased regarding the lack of security.

Based on statistics of Chamber of Commerce and Investment of Afghanistan, at least 30 cases of murder and kidnap of investors have been registered with them since the past month.

More Aid Needed, Not Less, After Peace Deal: World Bank's Kerali

Speaking, Kerali said that the bank has been working to secure international financial aid for Afghanistan during the peace negotiation talks and after.

World Bank's Country Director for Afghanistan Henry Kerali on Saturday said that Afghanistan will still need funds from the international community even if there is a peace deal in the country.

Speaking, Mr. Kerali said that the bank has been working to secure international financial aid for Afghanistan during the peace negotiation talks and after. Meanwhile, a number of businessmen have said that the private sector has a key role to play in Afghanistan's economic development, and have suggested that the private sector should be represented in peace talks with the Taliban.

“...Any peace, we hope, would result in better financing, better support for Afghanistan. In our own estimation, Afghanistan will need more support--not less-- if and when a peace deal is agreed,” said Kerali. “If the peace negotiation talks reach some sort of conclusion which leads to the restoration of peace, the Ministry of Economy has worked on a draft plan named Post-Peace Economy, in which all issues, such as poverty, unemployment and change in the lives of people, have been defined,” said Mohammad Younus Salik, a spokesman for the Ministry of Economy. “When there is peace, it means we will achieve economic reliance. Then the world will focus on Afghanistan, there will be international investors coming in the country, our untouched economy--which also involves the mining sector-- will attract concentration and all will come to invest in that,” said Mahboobullah Gardezi, an investor.

د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

محمد خالد "رامزي"

رئيس اجرائيوي موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان (AELSO)

خواجه مسيح الله "صديقي"

مسوول ارتباطات، برنامه های آموزشی و مسوول ماهنامه الكترونيكي موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان (AELSO)

صفحات الكترونيكي و اجتماعي ما: www.AELSO.org || aelso@aelso.org || www.facebook.com/aelso1 || www.twitter.com/AELSO2

شماره های تماس ما: +93 (0) 788901105 || +93 (0) 202106349 || +93 (0) 700253216

د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

منابع ماہنامہ

- 1- www.toloneews.com
- 2- <http://1sada.com>
- 3- www.bbc.co.uk/news
- 4- www.thebanker.com
- 5- www.dawn.com
- 6- www.bokhdinews.com
- 7- www.avapress.com
- 8- www.wadsam.com